

F. t. l. vedr. anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter

gørelsesbegreb, hvis man på det omhandlede område valgte en ordning, hvorefter man skulle anse afgørelsen for truffet allerede på det tidspunkt, hvor en myndighed mere formløst anmoder en borger eller virksomhed om frivilligt at indsende de ønskede oplysninger, således at det ikke er nødvendigt at gennemføre f.eks. et kontrolbesøg.

Da en sådan ordning også efter Justitsministeriets opfattelse ville indebære et betydeligt administrativt merarbejde for myndighederne, som næppe ville modsvares af tilsvarende retssikkerhedsmæssige fordele for de berørte borgere og virksomheder, er Justitsministeriet enig med kommissionens flertal i, at der ikke er grundlag for at foreslå en sådan udvidelse i forhold til, hvad der følger af en almindelig anvendelse af forvaltningslovens afgørelsesbegreb.

3.3.5. *Partsbegrebet*3.3.5.1. *Kommissionens forslag*

En række beføjelser i forvaltningsloven, herunder reglerne om aktindsigt i kapitel 4 og begrundelse i kapitel 6, kan kun udøves af en part. Efter forvaltningslovens ordning beror en afgrænsning af sagens parter på en konkret vurdering af, hvilken interesse den pågældende person mv. har i sagens udfald. Efter flertallets opfattelse bør dette også være ordningen på det her foreliggende område.

Kommissionens flertal bemærker i den forbindelse, at selve den omstændighed, at der bliver iværksat et tvangsindgreb over for en person, i sig selv er så indgribende, at vedkommende må anses for part i sagen herom, og at dette også må gælde i tilfælde, hvor indgrebet alene iværksættes for at indhente oplysninger om en anden persons forhold.

Der henvises til side 118 i betænkningen.

3.3.5.2. *Justitsministeriets overvejelser*

Justitsministeriet kan tiltræde det af flertallet anførte om, hvem der må anses for part i en sag om iværksættelse af tvangsindgreb. Justitsministeriet er således enig med flertallet i, at et tvangsindgreb over for en person i sig selv er så indgribende, at vedkommende må anses for part i sagen herom, og at dette også må gælde i tilfælde, hvor indgrebet alene iværksættes for at indhente oplysninger om en anden persons forhold.

3.3.6. *Inhabilitet*3.3.6.1. *Kommissionens forslag*

Kommissionens flertal foreslår, at forvaltningslovens kapitel 2 (§§ 3-6) om inhabilitet skal finde anvendelse på det omhandlede område.

I forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 1-5, er det nærmere opregnet, i hvilke tilfælde en person må anses for inhabil. Hvis en person er inhabil, må vedkommende efter lovens § 3, stk. 3, ikke medvirke ved behandlingen af den pågældende sag.

Kommissionens flertal henviser til, at det er almindeligt antaget, at forvaltningslovens bestemmelser på dette område har karakter af en lovfæstelse af almindelige forvaltningsretlige retsprincipper, der således også gælder uden for lovens anvendelsesområde. En overførelse af lovens bestemmelser kan derfor ikke antages at indebære reelle ændringer i forhold til gældende ret.

Endvidere henvises til, at bestemmelserne efter flertallets opfattelse også i øvrigt må anses for velegnede og tilstrækkelige til at finde anvendelse på det foreliggende område.

Der henvises nærmere til betænkningens side 119.

3.3.6.2. *Justitsministeriets overvejelser*

Justitsministeriet kan tilslutte sig forslaget fra kommissionens flertal om at overføre forvaltningslovens §§ 3-6 om inhabilitet.

Der henvises til lovforslagets § 3.

3.3.7. *Vejledning og repræsentation*3.3.7.1. *Kommissionens forslag*

Kommissionens flertal foreslår, at forvaltningslovens kapitel 3 (§§ 7 og 8) om vejledning og repræsentation mv. skal finde anvendelse ved de omhandlede tvangsindgreb.

Forvaltningslovens § 7 indeholder en almindelig bestemmelse om forvaltningsmyndigheders vejledningspligt over for borgerne. Forvaltningslovens § 8 indeholder en bestemmelse om en parts ret til at lade sig repræsentere og bistå af andre.

Kommissionens flertal bemærker, at det er almindeligt antaget, at disse bestemmelser i forvaltningsloven er udslag af generelle forvaltningsretlige principper, der også gælder uden for forvaltningslovens anvendelsesområde. En overførelse af lovens bestemmelser vil derfor efter flertallets opfattelse – på samme måde som med hensyn til bestemmelserne om inhabilitet, jf. ovenfor under pkt. 3.3.6.1 – ikke indebære reelle ændringer i forhold til gældende ret.

Det bemærkes endvidere, at bestemmelserne efter flertallets opfattelse også i øvrigt må anses for velegnede til at finde anvendelse på det foreliggende område. Kommissionens flertal foreslår dog en særskilt regel om, at myndighederne af egen drift skal vejlede den pågældende borger eller virksomhed om retten til